

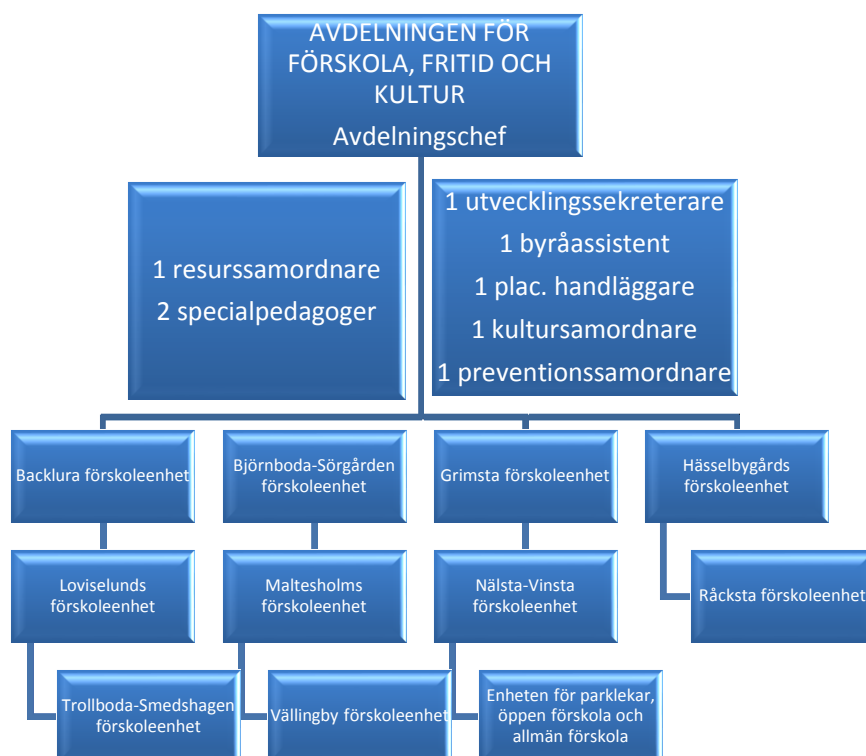
KVALITETSREDOVISNING FÖRSKOLA 2014

Strukturella förutsättningar och organisation

Organisation

Förskolorna i Hässelby Vällingby, totalt 51 adresser, är indelade i tio resultatenheter. Förskoleverksamhetens resultatenheter tillhör förvaltningens avdelning för förskola, fritid, kultur och prevention vilken leds av en avdelningschef. Utöver förskoleenheterna finns även en enhet för parklekar, öppen förskola och allmän förskola. De två öppna förskolorna organiseras i samverkan med socialtjänsten varför de benämns som familjecenter.

Inom avdelningen finns utvecklingssekreterare, kö-och placeringsfunktion, byråassistent, kultursamordning, preventionssamordning, resurssamordnare samt specialpedagoger. De centralt placerade specialpedagogerna arbetar på uppdrag av förskolechef med konsultation och handledning till arbetslagen utifrån ett specialpedagogiskt perspektiv.

Inom förvaltningens förskoleverksamhet finns tre stadsdelsövergripande specialgrupper för barn i behov särskilt stöd varav en för barn med allergi och infektionskänslighet, en för barn med autismspektrumtillstånd samt en grupp för barn med fysiska funktionshinder. Dessa grupper är fördelade på tre olika enheter. Under året har vid dessa avdelningar barn tagits emot även från närliggande stadsdelsförvaltningar.

En enhet har en finsktalande avdelning som tar emot de flesta av de barn vars familjer önskar denna verksamhet.

Vid en av förskoleenheterna i Hässelby gård erbjuds barnomsorg på kvällar och helger. Under året har i snitt sex förskolebarn och två skolbarn haft barnomsorg på obekväm arbetstid, dvs utanför stadens ramtider.

Förutsättningar

Förskolecheferna och enhetschefen för parklekar, öppna förskolor samt allmän förskola träffas två gånger per månad under ledning av avdelningschef. En förskolechef ingår i avdelningens samverkansgrupp med uppdrag om en termin i taget. Därutöver deltar samtliga förskolechefer och enhetschefen för parklekar, öppen förskola och allmän förskola i ett samverkansmöte per termin.

Samtliga förskolechefer har format en ledningsorganisation för sin enhet med funktioner som biträdande förskolechef, pedagogisk ledare och samordnare eller avdelningsansvariga. I ett par enheter finns även administratör. Verksamhetens behov ligger till grund för olikheterna i enheternas ledningsgrupper.

Under året har förskolecheferna tillsammans med förvaltningens övriga enhetschefer genomgått en ledarutbildning. Enhetscheferna träffas kontinuerligt tre till fyra gånger per termin i ett chefsforum under ledning av stadsdelsdirektören. Samtliga nyanställda förskolechefer genomgår den statliga rektorsutbildningen. Av de sju som påbörjat utbildningen har fyra avlagt examen.

Hässelby Vällingby är en expanderande stadsdel befolkningsmässigt. Flera nya förskoleprojekt planeras. Under 2014 har tre nya förskolor tagits i bruk. Samtidigt har avveckling skett av ett par förskolor som inte uppfyllde dagens krav utifrån de inspektioner som genomförts av Arbetsmiljöverket och Miljöförvaltningen. Totalt har 164 nya förskoleplatser tillkommit.

Antalet barn med annat modersmål än svenska som är placerade i de kommunala förskolorna är 54 procent, vilket är något lägre än föregående år då siffran var 58

procent. Samtidigt är det stora skillnader mellan de geografiska områdena inom stadsdelen.

	2014	2013
Antal barn i stadsdelen	2408	2343
Andel förskollärare	38%	39 %
Barn per personal	4,66	4,84
Barn per grupp	15,8	15,6
Andel barn med annat modersmål	54%	58%
Antal språk	110	110

Siffrorna tagna från SCB statistik, mätdatum 15 oktober.

Andelen förskollärare ligger på 38 procent, vilket är en minskning jämfört med förra årets 39 procent. Såväl utbyggnaden som antalet pensionsavgångar har bidragit till att årsmålet inte uppnås fullt ut.

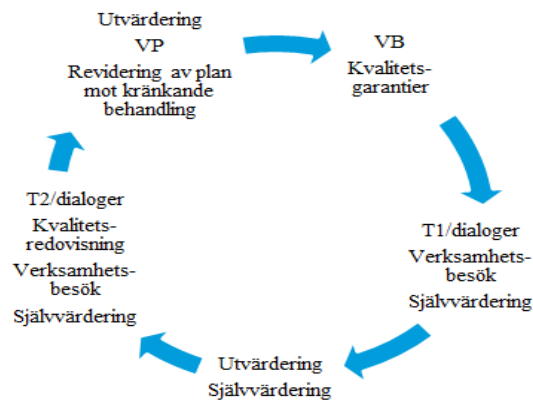
Underlag, källor och kvalitetsarbetets genomförande

Förvaltningens redovisning grundar sig på flera olika uppföljningsinstrument, genomförda på olika nivåer, för att skapa en samlad bild av måluppfyllelsen. Verksamheternas egna ILS redovisningar såsom verksamhetsplaner, tertialrapporter, verksamhetsberättelser och kvalitetsredovisningar ger information om hur målen uppfylls. Arbetet med mål- och resultatstyrning genomsyrar enheternas beskrivning av det systematiska kvalitetsarbetet. Därutöver har hänsyn tagits till;

- Indikatorn som tagits fram genom stadens självvärderingsinstrument
- Medarbetarenkät
- Förskoleundersökning
- Inkomna synpunkter och klagomål
- Verksamhetsbesök
- Dialogmöten

En årsplan finns för förvaltningens systematiska kvalitetsarbete. Dels görs månatliga sammanställningar av nyckeltla avseende sjukfrånvaro, andelen förskollärare, ekonomi, resultat i brukarundersökningar, medarbetarenkäter mm

av ett team som stöder verksamhetsområdet. Teamet består av utvecklingssekreterare, ekonomiskontroller samt HR konsult. Därutöver förs resultatdialoger främst i samband med framtagande av tertialrapporter och kvalitetsredovisningar. Enhetscheferna läser då varandras dokument och ger återkoppling i mindre grupper. Vid dessa tillfällen bjuds även teamen och bitr.förskolechefer in.

Mål/Åtaganden

NORMER OCH VÄRDEN

Likabehandling

Förskolorna omarbetar årligen sina planer mot diskriminering och kränkande behandling för att säkerställa att de uppfyller lagstiftningens krav. Arbete pågår för att i större utsträckning involvera inte bara barnen och medarbetarna utan också föräldrarna i denna process. Andelen föräldrar som enligt förskoleundersökningen anser att deras barn känner sig trygga i förskolan är 86 procent för pojkar och 87 procent för flickor vilket kan jämföras med 84 procent året innan för både pojkar och flickor.

Förskoleundersökning	2014	2013	2012
Andel nöjda föräldrar avseende normer och värden	86 %	83 %	82 %
Flickor och pojkar ges lika möjligheter att utvecklas	90 %	88 %	87 %
Andel nöjda föräldrar avseende barns inflytande	82 %	76 %	75 %

NÄMNDMÅL:

Alla barn utvecklas utifrån sina intressen och förmågor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Implementera Stockholms stads nya reviderade förskoleprogram Framtidens förskola i förskoleverksamheten.	2014-01-01	2014-12-31
Medvetet arbeta med förhållningssätt gentemot föräldrar genom att fördjupa kunskaperna kring kommunikation och bemötande för att öka andelen nöjda föräldrar i brukarundersökningen.	2014-01-01	2014-12-31
Skapa förutsättningar för barns inflytande över sina lärandeprocesser.	2014-01-01	2014-12-31

Bedömning och analys

Förskolorna beskriver hur de på olika sätt, med likabehandlingsplanen som utgångspunkt, arbetar med att skapa ett tillitsfullt klimat. Det finns förskolor som tillsammans med barnen samtalar om olika värdegrundfrågor där resultatet sedan ligger till grund för likabehandlingsplanen. Det stadsdelsövergripande arbetet med mål- och resultatstyrning har bidragit till att synliggöra hur verksamheten i ännu större utsträckning kan inkludera barnen i de olika läroprocesserna. Förskolorna skapar förutsättningar för barns inflytande genom att erbjuda en utmanande miljö som ger möjlighet att skapa, utforska och undersöka utifrån varje barns intresse.

Förskoleundersökningen visar att 90 procent av föräldrarna anser att flickor och pojkar ges lika möjligheter att utvecklas. Andel nöjda föräldrar avseende barns inflytande uppgår till 82 procent.

UTVECKLING OCH LÄRANDE

NÄMNDMÅL:

Barnen utvecklar sin matematiska, naturvetenskapliga och tekniska förmåga.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Integrera Informations- och kommunikationsteknik (IKT) som ett verktyg för barns lärande	2014-01-01	2014-12-31
Utbilda fler handledare inom "Natur och teknik för alla" (NTA) .	2014-01-01	2014-12-31

NÄMNDMÅL:

Barnen utvecklar sin språkliga och kommunikativa förmåga. (Utveckling och lärande)

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
-----------	------------	-----------

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
I samarbete med biblioteken anordna workshops med tema högläsning och bokträffar för förskolepersonal.	2014-01-01	2014-12-31
Upparbeta ett system med boklådor till förskolorna.	2014-01-01	2014-12-31

Bedömning och analys

Förvaltningens förskolor har förbättrat resultatet i årets förskoleundersökning generellt förutom frågan om barnens möjligheter till att ta del av stadens kulturutbud. Av Hässelby-Vällingbys föräldrar anser 95 procent att förskolan är viktig för sitt barns utveckling och lärande.

Förskoleundersökning	2014	2013	2012
Andel nöjda föräldrar avseende utveckling och lärande	78%	74 %	70 %
Mitt barns utveckling och lärande synliggörs, dokumenteras och följs upp.	72%	68 %	66 %
Den pedagogiska miljön uppmuntrar till utveckling och lärande	79%	76 %	Fanns ej med år 2012

Den stadsdelsövergripande satsningen på praktisk IT- och mediekompetens (PIM) har avslutats under perioden. Förvaltningens förskolor lyckades väl när det gäller andelen medarbetare som klarat examinationen. Totalt nådde 74 procent av alla medarbetare målet vilket kan jämföras med 68 procent för hela staden. Satsningen har bland annat lett till att barn och personal tillsammans använder interaktiva skrivtavlor och lärplattor. Genom denna satsning skapas förutsättningar för en likvärdig förskola för alla barn när det gäller tillgången på digitala verktyg.

Förvaltningen har haft en fortsatt satsning på naturvetenskap och teknik för alla (NTA). Enheterna beskriver hur arbetssättet bidrar till ett undersökande och forskande arbetssätt som gör att barnen blir intresserade av att experimentera. En av enheterna har ett särskilt uppdrag, genom den nationella styrgruppen för NTA, och utsetts till piloter i framtagande av ett nytt tema "ljus". Intresset växer hos förskolans medarbetare vilket också lett till att experimenterat även provas i utemiljön. Någon förskola har även använt experimentlådorna under inskolningsperioderna för att fånga barnens intresse i mindre sammanhang.

Enligt förskoleundersökningen anser 80 procent av föräldrarna att deras barn uppmuntras i att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen.

Förskoleundersökning	2014	2013	2012
Mitt barn uppmuntras i att utveckla sitt matematiska tänkande	76%	70 %	67 %
Mitt barn uppmuntras i att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen	80%	75 %	Frågan fanns ej med år 2012

Kulturförvaltningen och biblioteken genomförde en bokcirkel för förskolepersonal i syfte att inspirera till mer berättande och högläsning. Det blev så uppskattad och sådan tillgång i form av läsning och berättande både för och av barn att vi gått ett steg vidare till utbildning av läsombud. Denna satsning pågår för fullt.

De förskolor som har långt till biblioteket får besök av en bokbuss och förbereder tillsammans med barnen vilken litteratur som önskas.

Ett samarbete med utbildningsförvaltningens mediatek har bidragit till ett större utbud av litteratur på olika språk. Generellt ger förskolorna en beskrivning av att berättande och högläsning ökat.

Förskoleundersökning	2014	2013	2012
Mitt barn uppmuntras i att utvecklas språkligt	80%	76 %	71 %

Tidigare utvecklingsinsatser

Under året har gemensamma satsningar genomförts utifrån identifierade utvecklingsområden i tidigare kvalitetsredovisning i syfte att öka måluppfyllelsen.

- Öka andelen förskollärare genom samverkan med högskolor i forskningsprojekt och främst Övningsförskoleprojektet och VFU organisationen.
- PIM satsningen
- Mål- och resultatstyrning
- Kommunikation och bemötande bl a genom storytelling
- Samla förskolans medarbetare under gemensamma utvecklingsveckor
- Samarbete med biblioteken genom bokcirklar, bokbuss och utbildning av läsombud

Kvalitetsindikatorn

Mål-och resultatstyrningens verktyg ligger som grund för det uppföljnings- och utvärderingsarbete som görs vid flera tillfällen per år. Detta arbetssätt är i sin tur kopplat till självvärderingsinstrumentet som leder till indikatorn.

PEDAGOGISK MILJÖ OCH MATERIAL

Har en genomsnittlig indikator på 3,7

men med en variation från 3,0 - 4,0

Fortfarande finns stora skillnader mellan förskolorna och förståelsen för den pedagogiska miljön kan utvecklas än mer.

SKAPANDE VERKSAMHET OCH OLIKA UTTRYCKSFORMER

Har en genomsnittlig indikator på 3,7

men med en variation från 3,7 - 4,6

Där finns flera goda exempel med förskolor som samarbetar med kulturskolan.

Många av förskolorna har också egna ateljéer som bidrar till ett skapande arbetssätt utifrån de hundra språken. Det är dock stora skillnader mellan de olika förskolorna.

BARNES SPRÅKLIGA OCH KOMMUNIKATIVA UTVECKLING

Har en genomsnittlig indikator på 3,7

men med en variation på 3,5 - 4,0.

Flera enheter beskriver hur satsningen på bokcirklar och läsombud bidragit till att barnen utvecklat sin förmåga att uttrycka sig med fler ord.

BARNES MATEMATISKA UTVECKLING

har en genomsnittlig indikator på 3,7

men med en variation från 3,3 - 4,5.

De gemensamma projekten har belyst matematiken i olika sammanhang men det finns stora skillnader mellan de olika förskolorna.

NATURVETENSKAP OCH TEKNIK

Har en genomsnittlig indikator på 3,7

men med en variation från 3,1 - 4,5.

Arbetet har utvecklats främst utifrån den förvaltningsövergripande satsningen på naturvetenskap och teknik för alla (NTA). Genom detta har barnen fått utforska naturvetenskapliga experiment kring till exempel ljud och vatten.

Enhetsgemensamma insatser

Stadsdelsnämndsgemensamma insatser

De stadsdelsnämndsgemensamma satsningarna utgår ifrån tidigare identifierade utvecklingsområden. Flera områden pågår under längre perioder för att skapa bästa möjliga förutsättningar för en lärande organisation som bidrar till en likvärdig förskola. Under året har följande genomförts;

- Mål- och resultatstyrning
- Praktisk IT- och mediekompetens
- Naturvetenskap och teknik för alla (NTA)
- Utbildning av läsombud i samarbete med biblioteken
- Utbildning i ABC-barnolycksfall
- Föreläsning om pedagogisk dokumentation utifrån ett etiskt perspektiv
- Föreläsning kring interkulturalitet

Enhetens analys av kvaliteten

Förvaltningens förskolor har förbättrat resultatet i årets förskoleundersökning generellt förutom frågan om barnens möjligheter till att ta del av stadens kulturutbud. Av Hässelby-Vällingbys föräldrar anser 95 procent att förskolan är viktig för sitt barns utveckling och lärande. Det kan jämföras med föregående år då motsvarande siffra var 92 procent. Kvaliteten har förbättrats över tid. Med utgångspunkt från enheternas kvalitetsredovisningar, kvalitetsindikatorn och förskoleundersökningen bedömer förvaltningen att förskolorna har utvecklat sitt arbetssätt för att utmana barnen i utveckling och lärande och därmed ökad måluppfyllelse. Utifrån resultatet i förskoleundersökningen blir det tydligt att resultatet förbättrats mest inom de områden där förvaltningsgemensamma satsningar genomförts. Ett av de frågeområden där blir särskilt synlig är föräldrars nöjdhet med hur barnen uppmuntras till att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen. En annan satsning som sticker ut i positiv mening är samarbetet med biblioteken och barns utveckling.

Det stadsdelsgemensamma arbetssättet med mål- och resultatstyrning har varit ett stöd i det systematiska kvalitetsarbetet, vilket i sin tur bidrar till att skapa en likvärdig förskola för alla barn. Förskolorna beskriver i sina utvärderingar hur det stadsdelsgemensamma reflektionsprotokollet bidragit till att de fått syn på vilka förändringar som behövt göras i de pedagogiska miljöerna för att utmana barnen vidare utifrån deras förmågor. Den organisation med det åttioal

utvecklingspedagoger, som särskilt utsetts för uppdraget, bidrar till erfarenhetsutbyte och ökad kunskap hos personalen. Med stöd av utvecklingspedagogernas roll synliggörs barns läroprocesser vilket i sin tur tydliggör verksamheternas utvecklingsbehov. Förskolornas utvärderingar tillsammans med förskoleundersökningen ger också en tydlig bild av att i de områden där gemensamma satsningar genomförts till exempel inom naturvetenskap och teknik för alla finns en tydlig förbättring av måluppfyllelsen.

Fortfarande finns stora skillnader i utfallet gällande kvalitetsindikatorn mellan förvaltningens förskolor. Det är en kvarstående utmaning att i ännu större utsträckning skapa en likvärdig kvalitet i undervisningen.

För att säkerställa att arbetet på förvaltningens förskolor utgår ifrån en vetenskaplig grund finns samarbete med regionens högskolor och universitet. Två förskoleenheter ingår i forskningsprojektet Små barns lärande där totalt tolv kommuner ingår. En lokal styrgrupp bidrar till att sprida erfarenheterna till förvaltningens samtliga förskolor.

En fortsatt utmaning är att öka andelen förskollärare. En förskoleenhet är en av tre i länet som, utifrån ett regeringsuppdrag, utsetts till övningsförskola för blivande förskollärare. Samarbetet med Stockholms universitet ger en tydligare koppling mellan teori och praktik samtidigt som det bidragit till en tydligare struktur kring den verksamhetsförlagda utbildningen. Samarbetet har gynnat hela verksamhetsområdet eftersom universitetet genomfört en handledarutbildning för ett trettiotal av förvaltningens förskollärare. Det ökar möjligheterna att ta emot fler lärarstudenter. Vi ser att detta blivit en öppning för att locka fler förskollärare till stadsdelen. Trots att fler anställts har inte totalen ökat. Främst på grund av att det öppnat tre nya förskolor under året.

Utvecklingsområden på enhetsnivå

Följande utvecklingsområden har identifierats utifrån enheternas kvalitetsredovisningar och de resultatdialoger som genomfördes utifrån dessa;

- Öka andelen förskollärare
- Minska sjukfrånvaron
- Utveckla mål- och resultatstyrningen i syfte att minska skillnaderna i enheternas måluppfyllelse enligt kvalitetsindikatorn
- Interkulturellt arbetssätt
- Giftfri förskola